

Catalyddion Gofal

MICRO FENTRAU GORLLEWIN CYMRU

Tri chwestiwn i benderfynu a yw gwasanaeth gofal micro yn briodol i chi

Oherwydd y ffordd maen nhw'n gweithredu, nid yw'r rhan fwyaf o wasanaethau gofal a chymorth micro yn bodloni'r meini prawf i gael eu rheoleiddio gan [Arolygiaeth Gofal Cymru \(AGC\)](#). Nid yw hyn yn golygu eu bod yn anniogel neu o ansawdd isel. Mae'n golygu mai dim ond i bobl sydd eisiau rheolaeth dros bwy sy'n eu cefnogi, pryd a sut y maen nhw'n addas. Bydd y cwestiynau hyn yn helpu i benderfynu a ydych chi'n gyfrifol ai peidio.

A oes rhaid i'r person sy'n derbyn cymorth neu ei gynrychiolydd cyfreithiol fod yn hapus ac yn gallu:

1. A oes rhaid i'r person sy'n derbyn cymorth neu ei gynrychiolydd cyfreithiol fod yn hapus ac yn gallu:

Er bod gwasanaethau gofal a chymorth micro sy'n rhan o gyfeiriadur a rhwydwaith Catalyddion Gofal wedi derbyn cefnogaeth ac wedi ymrwymo i'r prosiect 'Safonau Gwneud Pethau'n lawn', nid yw prosiect Catalysts for Care yn achredu na chymeradwyo'r gwasanaethau ar y rhestr hon yn ffurfiol. Felly, bydd angen i'r person sy'n cael gofal neu ei gynrychiolydd cyfreithiol gyfwrdd â micro-fentrau posibl, gwneud gwiriadau priodol (gweler t.3 isod) a gwneud penderfyniad ynghylch a ydynt yn hapus â'r gwasanaeth. A ydynt yn hapus i wneud hyn?

2. Cyfarwyddo a chydlynw eu gofal / cefnogaeth yn barhaus?

Mae'r rhan fwyaf o wasanaethau micro-ofal a chymorth wedi'u heithrio rhag cofrestru gydag Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC). Mae bod heb eu rheoleiddio yn golygu nad ydyn nhw'n gallu cyfarwyddo na chydlynw gofal. Mae hyn yn golygu bod angen i wasanaethau micro-ofal gymryd eu cyfarwyddyd a'u cydlynw gan y person sy'n derbyn gofal neu eu cynrychiolydd cyfreithiol. Hefyd, lle mae pobl eisiau mwy nag un gwasanaeth micro-ofal i gwmpasu gwahanol dasgau a sicrhau bod ganddyn nhw gymorth ar wahanol adegau, mae angen i'r cleient / eu cynrychiolydd cyfreithiol gyfarwyddo a chydlynw'r gwahanol wasanaethau micro-ofal ar wahân. A ydyn nhw'n fodlon ac yn gallu cymryd y cyfrifoldeb am y cyfarwyddyd a'r cydlynw hwn?

3. Trafod / cytuno ar gynlluniau wrth gefn addas ar gyfer ymweliadau a allai gael eu canslo gyda'r gwasanaeth?

Mae'r rhan fwyaf o wasanaethau gofal a chymorth micro yn hunangyflogedig gydag un person. Felly mae angen i chi drafod a chytuno ar gynllun wrth gefn addas os bydd angen iddynt ganslo ymweliad ar fyr rybudd (oherwydd salwch, argyfwng teuluol ac ati). Gallai rhai senarios enghreifftiol fod: bydd y cleient / eu cynrychiolydd cyfreithiol yn cytuno na fydd ymweliad wedi'i ganslo yn gadael y cleient mewn sefyllfa agored i niwed heb y gofal angenrheidiol; mae aelodau'r teulu'n hapus i gamu i mewn / cyflenwi ar fyr rybudd a gellid sefydlu grŵp WhatsApp i hwyluso hyn; os yw gwasanaethau gofal micro lluosog yn cael eu defnyddio, gellid trefnu cyflenwi / cynlluniau wrth gefn rhwng y gwasanaethau gofal micro a'r teulu. Fodd bynnag, os nad oes cynllun wrth gefn addas, yna ni fyddai gwasanaeth gofal micro yn briodol. A yw'r cleient neu eu cynrychiolydd cyfreithiol yn fodlon ac yn gallu trafod / cytuno ar gynlluniau wrth gefn addas?

Er mwyn i wasanaeth micro-ofal heb ei reoleiddio fod yn fath priodol o wasanaeth, rhaid i'r person sy'n derbyn cymorth neu ei gynrychiolydd cyfreithiol ateb ie i'r tri chwestiwn uchod.

Os hoffech ofyn unrhyw gwestiynau ynghylch a fyddai gwasanaeth micro-ofal a chymorth yn briodol i chi, cysylltwch â chydlynnydd y prosiect yn eich sir:

- Sir Benfro – Lee James - 07535 810003 / lee.james@planed.org.uk
- Sir Gaerfyrddin – Tracey Jones – 07789 793228 / tracey.jones@planed.org.uk
- Ceredigion – Sue Lewis – 07442 681883 / sue.lewis@planed.org.uk

Gweler y dudalen nesaf am awgrymiadau ar gyfer archwiliadau / cwestiynau i'w gofyn i wasanaeth micro-ofal a chymorth.

Awgrymiadau ar gyfer gwiriadau / cwestiynau i'w gofyn i wasanaeth micro-ofal a chymorth:

Sut mae'r gwasanaeth micro-ofal yn sicrhau y gallant ddarparu cefnogaeth ddiogel?
- Oes ganddyn nhw Yswiriant Atebolrwydd Cyhoeddus ac unrhyw yswiriannau angenrheidiol eraill? - Oes ganddyn nhw wiriadau Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd Manwl (DBS)? - Oes ganddyn nhw / eu staff brofiad a hyfforddiant priodol i gefnogi eich anghenion a'ch dymuniadau? Yn benodol, a ydyn nhw wedi'u hyfforddi i gefnogi gyda meddyginiaeth a symud / trin os ydyn nhw'n darparu cefnogaeth yn y meysydd hyn? - Sut maen nhw'n asesu ac yn rheoli risgiau? - Oes ganddyn nhw ganllawiau polisi ar ddiogelu a GDPR / diogelu data? - Oes angen cofrestru'r gwasanaeth gydag Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC)? Os nad oes, pam lai? Am ragor o wybodaeth am hyn, gweler t.4 isod. - Oes ganddyn nhw unrhyw gyfeiriadau neu dystiolaethau cwsmeriaid?
A oes cytundeb gwasanaeth i gytuno ar hawliau a chyfrifoldebau pawb? Dylai hyn gynnwys:
- Y gost, beth sydd wedi'i gynnwys yn hyn, sut y bydd y taliad yn cael ei wneud ac a fyddaf yn derbyn anfoneb neu dderbynneb? - Beth sy'n digwydd os yw'r gweithiwr yn sâl neu eisiau trefnu absenoldeb? - Sut ydym ni'n trafod ac yn cytuno ar ba gefnogaeth fydd yn digwydd? A oes cynllun cefnogaeth i ddogfennu hyn? - Sut ydw i'n dweud wrthyh chi os hoffwn i fy nghefnogaeth newid? - Sut fyddwn i'n gwneud cwyn? - Beth yw'r cyfnod rhybudd ar gyfer dod â'r cytundeb i ben?
A oes gan y gwasanaeth micro-ofal y statws cyflogaeth cywir?
Mae rhai gwasanaethau gofal micro wedi'u sefydlu fel busnesau bach cyfyngedig, ond mae'r rhan fwyaf yn fasnachwyr unigol / hunangyflogedig. Sylwch y gall gwasanaethau hunangyflogedig gael gweithwyr / staff. Os penderfynwch ddefnyddio gwasanaethau gwasanaeth hunangyflogedig, eich cyfrifoldeb chi yw gwirio eu statws cyflogaeth. Gallwch wneud hyn drwy ofyn iddynt gwblhau'r offeryn gwirio statws cyflogaeth CThEM. Am ragor o wybodaeth am hyn, gweler t.5 isod.

Oes angen cofrestru'r gwasanaeth gydag Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC)?

Os nad oes, pam lai?

Mae Arolygiaeth Gofal Cymru (CIW) yn rheoleiddio gwasanaethau gofal yng Nghymru ac mae'n ofynnol i'r rhan fwyaf o ddarparwyr gofal gofrestru eu gwasanaeth gyda'r CIW. Fodd bynnag, mae rhai eithriadau.

Mae microfentrau wedi eu heithrio rhag cael eu cofrestru gydag Arolygiaeth Gofal Cymru (CIW) os:

1. Nad ydynt yn darparu unrhyw 'ofal'. Gweler t.33 a 34 yn y 'Domiciliary Support Services' [yma](#) am ddiffiniad CIW o Ofal' a 'Chefnogaeth'.
2. Mae'r unigolyn neu'r gweithiwr gofal hunangyflogedig yn 'gweithio o dan gyfarwyddyd a rheolaeth y sawl sy'n derbyn gofal neu drydydd parti cysylltiedig yn unig' (gweler t.11 [yma](#)). Lle mae'r darparwr yn cynnwys mwy nag un unigolyn (h.y. gwasanaeth sy'n cyflogi eraill, partneriaeth neu gwmni), mae gwahanol reolau'n berthnasol - gweler pwynt 3 isod.
3. Mae gwasanaeth yn fwy nag un unigolyn ac mae'n darparu 'gofal' (neu ofal personol) i ddim mwy na phedwar cleient ar yr un pryd.

Nid yw'r rhan fwyaf o ficrofentrau wedi eu cofrestru gyda'r CIW / neu eu bod yn anrheoleiddiedig oherwydd nad ydynt yn dilyn un o'r eithriadau a restrir uchod. Mae cyfeiriadur Catalyddion Gofal yn dangos os oes unrhyw ficrofentrau nad ydynt wedi eu cofrestru gyda CIW / neu fentrau anrheoleiddiedig yn y disgrifiad o'u gwasanaeth.

Mae'n rhaid i ficrofentrau anrheoleiddiedig fod bob amser yn cael eu cyfarwyddo, eu rheoli a'u cydlynu gan y cleient neu eu cynrychiolydd cyfreithiol.

Mewn achos lle mae'r cleient yn cytundebu gyda mwy nag un microfenter, mae'n rhaid iddyn nhw neu eu cynrychiolydd cyfreithiol, gyfarwyddo, rheoli a chydlynu pob un o'r microfentrau ar wahân. Beth [na](#) ddylai ddigwydd yw bod microfenter anrheoleiddiedig yn cyfarwyddo, rheoli neu gydlynu microfentrau eraill ar ran y cleient. Mae hyn yn cynnwys creu rotas ar gyfer microfentrau / darparwyr, is-gontractio / talu microfentrau eraill a gwneud unrhyw benderfyniadau ar ran y person sy'n derbyn gofal neu eu cynrychiolydd cyfreithiol. Yn yr achos yma mae'r microfenter sy'n cydlynu yn gweithredu fel asiantaeth a dylai felly fod wedi cofrestru gyda'r CIW.

Gall microfenter anrheoleiddiedig gyflwyno microfentrau eraill i gleient, ond yng ngeiriau'r CIW, ni ddylent gael 'rheolaeth sydd mewn grym' (gweler t.39 a 40 [yma](#) ar gyfer eglurhad y CIW o'r hyn sy'n cael ei ystyried i fod yn 'rôl sydd mewn grym').

A oes gan y gwasanaeth micro-ofal y statws cyflogaeth cywir?

Microfentrau sy'n penderfynu ar eu statws busnes. Fel arfer, bydd hyn yn naill ai hunangyflogedig, partneriaeth neu gwmni cyfyngedig bach. **Cyfrifoldeb y cleient neu eu cynrychiolydd cyfreithiol yw gwneud y gwiriadau priodol ar gyfer microfentrau, gan gynnwys eu statws cyflogaeth.**

Mae'r rhan fwyaf o microfentrau wedi eu sefydlu fel gwasanaethau hunangyflogedig. Nid mater o ddewis yw bod yn hunangyflogedig; mae hyn yn cael ei benderfynu gan yr amodau a thelerau penodol y mae'r microfentrau yn gweithredu oddi tanynt. Er enghraifft, os yw microfenter hunangyflogedig ond yn cefnogi un cleient gyda dim bwriad o adeiladu cysylltiadau gyda nifer o gleientiaid eraill, byddent yn cael eu dosbarthu gan CThEF fel 'cyflogedig' gan y cleient, gan wneud y cleient yn gyfrifol am hawliau'r gweithiwr megis tâl salwch, pensiwn a gwyliau a threth heb ei dalu. Y penderfynyddion cryf o ran statws hunangyflogaeth yw: mae'r microfenter yn gweithio gyda nifer o gleientiaid, maent yn hyrwyddo eu gwasanaeth gyda'r bwriad o adeiladu achos cleient (er enghraifft, bod yn rhan o gyfeiriadur Catalyddion Gofal), yn talu eu treth / Yswiriant Gwladol eu hunain ac nid ydynt yn cael tâl gwyliau / salwch. [Gweler gwybodaeth bellach am y ffurflen hon gan CThEF.](#)

Er mwyn gwirio statws hunangyflogedig microfenter, gallwch hefyd ofyn iddynt gwblhau [Erfyn gwirio statws cyflogaeth ar gyfer treth](#). Os mai 'cyflogedig at bwrpas treth' yw'r canlyniad, mae hynny'n golygu eich bod chi i bob pwrpas yn gweithredu fel cyflogwr yn y berthynas ac y dylech chi fod yn gyfrifol am hawliau gweithwyr megis tâl salwch, pensiwn a gwyliau a threth sydd heb ei dalu; neu o'i roi mewn ffordd arall, nid yw'r gwasanaeth yn gweithredu fel menter hunangyflogedig / partneriaeth neu wasanaeth(au) hunangyflogedig. Ni ddylai hyn gael ei dderbyn. Dylai canlyniad y twlsyn ddangos 'hunangyflogedig at bwrpas treth' neu 'nid yw'n bosib gwneud penderfyniad'. Mae'r olaf yn dangos yn aml oherwydd cyfyngiadau gyda'r twlsyn gan ei fod yn gyffredinol ar gyfer pob sector, gan gynnwys adeiladu a lletygarwch, nid dim ond gofal / cefnogaeth. Gall cleientiaid hefyd ofyn am rif 'Cyfeirnod Treth Unigryw' y microfenter hunangyflogedig.

Ar gyfer partneriaethau (fel arfer dau unigolyn hunangyflogedig sydd wedi cofrestru ar y cyd fel partneriaeth gan ddefnyddio'r un enw busnes), gall cleientiaid wneud yr un gwiriadau ar gyfer gwirio statws hunangyflogedig ag a ddisgrifir uchod.

Ar Gyfer Cwmnïau Cyfyngedig, gallwch [wirio os ydynt wedi cofrestru gyda Thŷ'r Cwmnïau](#).